Zaaknummer: 372360-2023

Beknopt verslag commissie Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op donderdag 7 december 2023 vanaf 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer H.A. Bos
Commissiegriffier	:	de heer F.W. te Winkel
Collegeleden	:	de heer J. Bos, de heer H.F. van Oosterhout, de heer G.P. Rink, de heer P.M. Schrik, de heer R. van der Weide
De commissieleden	:	de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer M. Meijer (VVD), mevrouw B. van der Woude (GroenLinks), de heer W.A.A.H. Tabak (GroenLinks), de heer H. Huttinga (ChristenUnie), de heer M.J. Supheert (ChristenUnie), mevrouw R. Gommer-Gelijk (CDA), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA), de heer J.H. Koops (D66), mevrouw U.H. Kilinçci (PvdA), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), mevrouw V.S.L.R. Spang (PvdA), de heer M.P. Hornis (50PLUS), de heer H.M. Kasteleijn (50PLUS), de heer D. Dekker (Wakker Emmen), de heer H. van der Velde (Wakker Emmen), de heer L. Hoogenberg (Wakker Emmen), de heer G.H.H. Linnemann (Wakker Emmen), de heer A.J. Jakobs (Wakker Emmen), de heer M. Klaver (Wakker Emmen), de heer W.L.H. Moinat (SP)
Verslaglegging	:	de heer D.P. Drolenga (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter H.A. Bos opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Voorstel is punt 7C tot en met 7G gezamenlijk te behandelen met verlengde spreektijd. De agenda wordt met deze wijziging in behandeling vastgesteld.

2. Actuele mededelingen college/presidium

Wethouder Rink meldt de toekenning van 5 miljoen subsidie uit de Impulsaanpak Winkelgebieden voor de zone de Markt-De Weiert, een belangrijke stap voor de centrumontwikkelingen qua woningbouw, groenaanpak en de mogelijke verhuizing van Facet. B&W gaan om tafel met de vastgoedeigenaren, ontwikkelaars en Facet om de vervolgstappen te zetten. Op het moment dat er besluiten moeten komen van de raad, komt het college daarop terug bij de raad.

Wethouder J. Bos kondigt in het kader van Bereikbaarheid Emmen de inloopbijeenkomst aan op 11 december (16.30-20.00 uur) in Hotel Ten Cate Emmen over de definitieve herinrichting van de Noordbargerstraat-Dordsestraat. Daarin zijn de opmerkingen tijdens de avond in april over het conceptontwerp verwerkt. Volgens planning start de realisatie van de eerste fase in het tweede kwartaal van 2024. Op 6 december was er de door het EZK-ministerie georganiseerde informatieavond voor de inwoners van Schoonebeek e.o. over de waterinjectieplannen van de NAM. EZK erkent deze bijeenkomst richting de gemeente Emmen niet goed gecommuniceerd te hebben. Dat was op deze avond wel het geval: veel sprekers hebben talrijke procesaspecten toegelicht en er was ruimte voor vragen. De belangrijkste waren: wanneer komt de omgevingsvergunning af en wanneer komt er helderheid over de bijdragen? Beide vragen waren nog niet te beantwoorden. De gedeputeerde meldde als voorzitter van de Bijdragetafel de toezegging van de staatssecretaris om eind november met de EZK-bijdrage te komen. Dat is nog niet gebeurd. De gemeenten Coevorden en Emmen en de provincie hebben contact opgenomen met EZK om dit op korte termijn met de staatssecretaris te bespreken. De NAM is op zich bereid een bedrag te noemen, maar zei dat dat beter in het gezamenlijke bedrag samen met EZK is op te nemen om verwarring te voorkomen.

CDA informeert of de raad nog een rol heeft of krijgt in het bijdragespoor.
Wethouder J. Bos antwoordt dat die rol nu beperkt is, daar het proces gaande is en er eerst geen besluitvormingsmoment is. Wel moet er een mijlpalenplanning komen met daarin momenten waarop de raad wel degelijk aan zet is, inclusief haar rol in de verschillende processtappen.
Wakker Emmen beluistert dat de wethouder niet zeker weet of de staatssecretaris de EZK-bijdrage wel wil prijsgeven. Wat is de stap is als de staatssecretaris nul op het rekest geeft?
Wethouder J. Bos zet uiteen dat eerst op een gesprek met hem wordt aangestuurd. Afhankelijk van de uitkomst moeten beide betrokken gemeenten en de provincie met elkaar de vervolgstap bekijken.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht niet-geagendeerde onderwerpen: n.v.t.

5. Rondvraag
CDA gaat ervan uit dat Koningsdag een fantastisch evenement wordt in een feestelijk uitziende gemeente. Het zou mooi zijn om zoveel mogelijk huizen uit te rusten met een Nederlandse vlag met wimpel. Om dat te stimuleren, zou de gemeente daar een bijdrage aan kunnen verbinden. Hoe ziet de burgemeester dit?

Burgemeester Van Oosterhout vertelt dat de voorbereidingen voortvarend gaan langs de proceslijnen in de brief met de onthulling van het logo en het vervolg van de 'doedelcampagne'. De gemeente heeft inmiddels zo'n 500 ideeën heeft ontvangen, die na verwerking tot een mooi compact programma moeten leiden. Daarbij zullen er ideeën afvallen, daar de gemeente ook te maken heeft met andere partijen zoals de beveiliging, de NOS en de duur van het evenement. Het college neemt dit idee 501 van het CDA mee. In de basis past een groot feestelijk vlagvertoon uitstekend in het evenement. B&W zijn al bezig met een campagne om de stad én gemeente Emmen fraai aan te kleden. In hoeverre zij daar een bijdrage bij doen, moet nog worden bekeken.

Wakker Emmen ziet in Koningsdag een mooi middel om de trots van Emmen aan de rest van Nederland te laten zien. De organisatie van dit grote evenement is omvangrijk. De directe activiteitenbijdrage zou volgens een toelichting van de burgemeester in de begrotingsvergadering rond een half miljoen bedragen, exclusief personele inzet. De paragraaf veiligheid was nog niet in de grip. De provincie vindt Koningsdag een belangrijke marketinginstrument voor Drenthe en wil graag fors bijdragen. Volgens de gedeputeerde is er 1 miljoen voor Koningsdag gereserveerd, te matchen met de gemeentebijdrage. De laatste was volgens de burgemeester bij publicatie van de Begroting nog niet duidelijk. Is de raad nu wel te informeren over het totaalplaatje, dus inclusief beveiliging, personele bezetting en tijdelijke maatregelen?
Burgemeester Van Oosterhout geeft aan dat de gemeente midden in de voorbereidingen zit en daarom voorzichtig wil zijn met het noemen van bedragen. Het is namelijk nog onduidelijk hoe het programma gaat uitpakken, het zit nog in het offertestadium en de gemeente overlegt over de organisatie met het Koningshuis, de NOS, politie en beveiliging, waarmee in de week van 11 december de conceptideeën nader worden uitgewerkt. Pas ergens begin 2024 is het college in staat om in één keer met het bedrag naar de raad te komen. Dan is er meer zicht op de inhoud van het programma en de definitieve offertes; een schatting is op dit moment niet zinvol.
Wakker Emmen informeert of de provincie haar bijdrage met die van de gemeente Emmen gaat matchen als de definitieve gemeentebijdrage boven de 1 miljoen uitkomt.
Burgemeester Van Oosterhout hoort een aanname en een vraag ineen. Dit is hem nog niet bekend, ook niet wat de provincie gaat bijdragen. Daar wordt het totaalplaatje zeker afgestemd, omdat ook de provincie nauw betrokken is bij de voorbereidingen. Later komt de burgemeester hierop terug.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A. Belastingverordeningen 2024 (inclusief tarieventabellen)

Eerste termijn

VVD las in de B&W-brief dat de opening van de camperplaats op P-Noord op z'n vroegst in 2025 zal zijn. Los van dat de fractie dit bijzonder triest vindt, waarom wordt de Verordening Campergelden al voor 2024 opgesteld? De precariotarieven zijn alleen voor ondergrondse voorzieningen, maar er was ook sprake van bovengrondse zoals terrassen. Deze belasting was destijds vanwege corona uitgesteld. Wordt die alsnog ingevoerd volgend jaar?

GroenLinks valt op dat de Verordening Reclamebelasting vooral Emmen-centrum betreft. Met Emmen Vernieuwt en de inkrimping van het kernwinkelgebied daar, komt de hele rood gearceerde zone op de kaart wat verwarrend over indien Emmen-centrum plus periferie als reclamebelastinggebied wordt gezien. Dit zal winkeliers mogelijk verdrijven en dat is tegenstrijdig met het beleid van een compact kernwinkelgebied. De Parkeerverordening moet kostendekkend zijn. In de tarieventabel (Emmen-centrum) is een soort concurrentievervalsing te zien ten opzichte van het steeds groter wordende en, ook doordeweeks, heel drukbezochte winkelcentrum van Klazienaveen. De fractie vindt het niet meer dan billijk om die kosten beter over de gemeente te verdelen.
D66 informeert of GroenLinks voorstelt minder reclamebelasting te gaan heffen.
GroenLinks noemt een diversiteit in tarieven als alternatief. Op deze manier is het qua reclamebelasting wat verwarrend wat als Emmen-centrum wordt gezien. Het is wel zo redelijk om die belasting alleen in Emmen-centrum te heffen en niet in de hele periferie daarvan.

D66 constateert dat alle belastingverordeningen, met de begrotingsbehandeling als basis, lijken te zijn verwerkt. Complimenten hiervoor. Het is door maatschappelijke en autonome ontwikkelingen logisch dat er meer kosten worden gemaakt en dus soms meer belasting moet worden gevraagd. Al is dit soms te dogmatisch, het B&W-streven om de OZB niet te verhogen, is helder. Toch moet de rekening ergens worden neergelegd. De fractie wil dat vanaf 2025 doen bij de grootste vervuilers en gebruikers in plaats van de toeristenbelasting te verhogen. Zij denkt ook a) aan vergroting van de aangewezen gebieden voor reclamebelasting en politieke uitingen daar ook onder laten vallen en b) flinke uitbreiding van de precariobelasting, bijvoorbeeld door een tarief van 270 euro te heffen in plaats van 2,70 euro over transportleidingen voor de oliewinning per strekkende meter per jaar. Er is keuze genoeg, maar die gaan buiten dit raadsbesluit om en dat ziet er op zich prima uit.

ChristenUnie vindt deze verordeningen een logisch vervolg van de begrotingsbehandeling en gaat ervan uit dat alle input daar correct in is verwerkt.

PvdA ziet ook de begrotingsvergadering als basis terug in deze uitgewerkte verordeningen. Met andere partijen is de fractie uitgenodigd door de Vereniging van Uitvaartverzorging om te praten over de OZB. Voorheen zijn de aula's overgedragen vanuit de gemeente met als afspraak ze vrij te stellen van de OZB. Bij het raadsbesluit in 2022 is die uitzonderingspositie geschrapt, met als gevolg dat de aanslagen waarschijnlijk voor kostenstijgingen gaan zorgen. De begrafenisverenigingen zijn destijds ontstaan om begraven zo betaalbaar mogelijk te maken en ook mensen met een kleine beurs een fatsoenlijke uitvaart te gunnen. Waarom hebben B&W besloten om de vrijstelling voor de begrafenisverenigingen te schrappen?

50PLUS viel in de Legesverordening op dat bij omgevingsvergunningen (blz. 17-18) onder activiteiten die bedrijfstakken overstijgen (artikel 2.13) onder A één milieubelastende activiteit staat en onder B *'voor één tot vijf milieubelastende activiteiten'*. Is hier sprake van een doublure en moet onder B *'voor <u>twee</u> tot vijf'* staan?

Voorzitter H.A. Bos ziet dit als technische vraag, die 50PLUS beter vooraf had kunnen stellen bij de ambtelijke afdeling.

Wakker Emmen memoreert dat de raad bij de Begroting heeft ingestemd met de basis voor het voorliggende voorstel. Het is voor de fractie belangrijk om de lasten voor de burgers gelijk te laten zijn dan wel minimaal te verhogen.

Reactie college
Wethouder Van der Weide beluistert een politieke discussie, maar die hoort bij de Begroting thuis: daar wordt beleidsmatig bepaald hoe om te gaan met enkele leges- en belastinginstrumenten. Dit voorstel is niet anders dan de technische uitwerking voor 2024. De nieuwe landelijke tarieven voor rijbewijzen werden door de RDW wat laat aangeleverd en staan nog niet helemaal correct in de Legesverordening. Dit wordt voor 2024 nog verwerkt en later voorgelegd. Er ligt een heldere lijn voor bij de precariobelasting. In reactie op de inbreng over uitbreiding en zonering: er is op dit moment een Horecavisie in de maak. Dat is het moment om te discussiëren over de financiële consequenties. De discussie over de parkeerbelasting hoort ook niet hier thuis. De kaart bij de reclamebelasting beslaat niet anders dan het belastinggebied en die is redelijk duidelijk. In het verleden is een andere keuze gemaakt voor een standaardbedrag afgemeten tegen de omvang van het pand, om iets meer differentiatie in het tarief aan te brengen dan sec de winkellocatie. Voorheen betaalden enkele grote partijen geen OZB over het gebouw, terwijl dat landelijk wel gebruik is. Om de belastingheffing evenwichtiger te verdelen ten opzichte van de kleine, meer maatschappelijk gerichte verenigingen, is eind 2022 voor het schrappen van de vrijstelling voor grote, meer commerciële partijen gekozen. In overleg met de afvaardiging van deze verenigingen is de financiële draagkracht bekeken. Al is de overgang van geen naar wel OZB betalen plotseling, het gaat uiteindelijk om een geringe verhoging van het tarief en daarmee van de contributie. Die is goed op te vangen door de uitvaartverenigingen. Hun is goed inzichtelijk gemaakt welke opstallen onder de OZB vallen: de verenigingen dachten eerst dat de grondslag te ruim zou zijn. Al met al was dit volgens het college voor 2023 de juiste richtlijn en men heeft geen aanleiding gezien die voor 2024 te wijzigen.
Wethouder Schrik herinnert aan zijn eerdere mail over de vertraging in de camperplaats P-Noord. Al ligt de vergunning er, het college vindt het netjes de behandeling van de ingediende zienswijze af te wachten. Daarnaast staat de locatie op de wachtlijst van Enexis voor een aansluiting. Mocht die toch sneller kunnen, dan ligt er hiermee al een geldende Verordening Campergelden klaar. Vandaar het advies om die nu alvast vast te stellen.

Tweede termijn
VVD had de vraag over de precariobelasting informatief bedoeld, niet om een discussie te starten. In de mail over de opening van de camperplaats stond *'op z'n vroegst 2025'*; vaak wordt het later. Maar hopelijk is dat inderdaad eerder het geval.

GroenLinks beseft terdege dat dit een technische uitwerking is van de begrotingsbehandeling. Al stemde de fractie voor de Begroting, zij is niet zonder meer enthousiast van alles daarin. Daar de Verordening Parkeerbelastingen nu voorligt, wilde GroenLinks aangeven dat men het niet meer dan billijk zou vinden dat ook Klazienaveen hieronder zou vallen.

PvdA wil graag een terugkoppeling krijgen, zodra bekend is of het college er al dan niet uitkomt met de begrafenisondernemers over de OZB-heffing.

Reactie college
Wethouder Van der Weide vindt het buitengewoon onverstandig om parkeerbelasting in Klazienaveen te gaan heffen. Maar als GroenLinks daar toch voor kiest, is het niet gepast om deze discussie om vijf voor twaalf te voeren bij de tarieventabellen. De parkeerbelasting is niet alleen bedoeld

om inkomsten te genereren, maar ook om te reguleren. Dit houdt in dat de consequenties heel goed afgewogen moeten worden naar de winkelcentra en de bereikbaarheid daarvan. Het overleg met de begrafenisondernemers is in principe afgerond; willen zij nog iets, dan zullen ze zich ongetwijfeld weer bij de raad melden – zoals kennelijk al is gebeurd.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7B. Actualiseren Nota Activabeleid

Eerste termijn

Wakker Emmen kan zich vinden in de geactualiseerde nota. De versie 2017 was gebaseerd op de BBV 2019 en de notitie 'Materiële vaste activa' uit 2020 van de commissie BBV, waarin de afschrijvingstermijnen op onderdelen zijn aangepast. Deze actualisatie draagt bij aan eenduidige verwerking van investeringen en afschrijvingen, procedureafspraken om investeringen te plegen, inzicht in het verloop van investeringen en beperken van grote schommelingen in de afschrijvings- en rentekosten. Deels is er beleidsvrijheid voor Emmen met aanvullende spelregels: alleen bij voertuigen werken met restwaarde, alle andere activa tot nihil afschrijven, de activeringsgrens verhogen van 10.000 naar 20.000 euro en sloopkosten in één keer als last nemen en bij nieuwbouw conform de BBV-componentenmethode. De uitgangspunten hebben geen effect op de omvang van een investeringskrediet. De extra last door verhoging van de activeringsgrens wordt budgetneutraal opgevangen via de stelpost onderuitputting kapitaallasten.

PvdA vindt deze actualisatie nodig, want sinds de vorige nota is er veel veranderd. Zo is de activeringsgrens verdubbeld naar 20.000 euro, wat goed voorstelbaar is gezien de prijsontwikkeling. Ook goed dat inboedel als cv-ketels en luchtzuiveringssystemen wordt meegenomen, om onvoorziene kosten te voorkomen. De PvdA kan zich goed vinden in dit stuk.

ChristenUnie ziet aan de vele wijzigingen/aanvullingen dat deze actualisatie nodig was vanwege de (ver)nieuw(d)e wet- en regelgeving en de forse prijsstijgingen. De keuze voor de componentenmethode is sec logisch. Maar wat als van een groot vastgoed, waarin de laatste 15 jaar nog allerlei wijzigingen plaatsvonden, de afschrijvingstermijn bijna afloopt? Allerlei gemengde afschrijvingstermijnen kunnen dan een vervelende uitloop geven, bijvoorbeeld een behoorlijke restwaarde bij afstoot. B&W kiezen ervoor om vervoersmiddelen altijd een restwaarde van 25% te hanteren: dat zijn toch behoorlijk forse bedragen. Is dat wel verstandig? Veel oudere motorvoertuigen met benzine- en dieselmotor hebben vaak heel weinig restwaarde.

Reactie college

Wethouder Van der Weide meldt de tweeledige aanleiding: de wettelijke verplichting om een en ander beter te verwerken in het activabeleid en de noodzaak tot een financieel gezondere en qua afschrijvingen betere methodiek. Zo worden sloopkosten voortaan in één keer als last genomen zonder afschrijving. De sporthal Emmer-Compascuum zou in het verleden over 40-50 jaar worden afgeschreven, maar het gemiddelde van de componentenmethode geeft een evenwichtiger beeld. Wel moet dit goed aansluiten op de meerjarenonderhoudsplanning, omdat het krediet langer doorloopt dan de levensduur van sommige onderdelen, wat noopt tot sparen voor nieuwe investeringen op die onderdelen. Voorts was het wegenonderhoud in de Begroting toch wat ad hoc verantwoord en is actualisatie nodig om bijvoorbeeld op kunstwerken financieel beter grip te krijgen. Op de vraag over de restwaarde van vervoersmiddelen wordt nog schriftelijk teruggekomen.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7C. Rechtmatigheidsverantwoording Emmen 2023

7D. Actualisatie Controleverordening art. 213 Gemeente Emmen en de Verordening

onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid bestuur art. 213a Gemeente Emmen

7E. Controleprotocol gemeente Emmen 2023-2025 en normenkader 2023

7F. Actualisatie van de verordening financieel beleid, beheer en organisatie (art. 212 Gemeentewet) gemeente Emmen 2023

7G. M&O Beleid en Fraudebeleid 2023-2025

Eerste termijn

Wakker Emmen ziet dat de Rechtmatigheidsverantwoording expliciet de wijziging en verschuiving in verantwoordelijkheden van het college vastlegt inzake de rechtmatigheid van de Jaarrekening. De raad woonde onlangs een leerzame informatieavond hierover bij en dankt de ambtelijke organisatie voor alle updates, zodat alle documenten aan de eisen en regelgeving voldoen. De verantwoordingstolerantie komt tussen 0-3% van de lasten liggen. Het is reëel om zeker de eerste jaren deze tolerantie op 3% te laten staan. Het zal de organisatie al de nodige inspanning vergen om hier haar weg in te vinden. De verordeningen onder 7D zijn geactualiseerd op de nieuwste wet- en regelgeving. B&W moet jaarlijks en uiterlijk 1 november een plan naar de sturen voor het daaropvolgende jaar te verrichten onderzoek. Is dit voor 2024 al ontvangen? De fractie kan zich vinden in het Controleprotocol en normenkader. Het interne inkoop- een aanbestedingsbeleid is geen onderdeel van het normenkader: dit is overgedragen aan B&W. Het M&O-beleid moet misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen door derden zo veel mogelijk ondervangen en voorkomen. De raad moet onder meer de fraude- en risicoanalyse vaststellen waarin die over 2023 is opgesteld op grond van de 14 belangrijkste risico's op concernniveau. Voor 2024 wordt deze op basis van het vastgestelde Fraudebeleid breder ingestoken. Wakker Emmen wenst het college veel succes en wijsheid met deze nieuwe taken.

PvdA ziet de rechtmatigheidsverantwoording verschuiven van de accountant naar het college. De presentatie van 15 november gaf duidelijkheid in deze complexe materie. De rapportages bestrijken de range 1-3%, maar er wordt wel op 1% gecontroleerd en de rapportagegrens gaat van drie naar vier ton. Daarnaast wordt voorgesteld de grens voor financieel beleid, beheer en organisatie van 50.000 naar 70.000 euro te verhogen. Allemaal niet onlogisch maar wel ingewikkeld. Waarom is het inkoop- en aanbestedingsbeleid buiten het normenkader gelaten? In hoeverre is dit beleid aan herziening toe om binnen de wettelijke regels de rechtmatigheidstoets te doorstaan? De doelmatigheid en doeltreffendheid worden verplicht elk halfjaar onderzocht, maar het voorstel spreekt van *'een frequentie van periodieke onderzoeken'*. Hoe is dit te duiden? Waar zijn de genoemde percentages en bedragen op gebaseerd? Zijn die conform andere gemeenten van vergelijkbare grootte? Wordt de controlerende taak van de raad juist versterkt of blijft die gelijk met deze wijzigingen? Hoe verandert de rol van de Auditcommissie in dezen? Wordt het collegemandaat met deze beleidsstukken uitgebreid? De fractie is blij met het M&O-beleid. Volgens recente berichtgeving zijn frauduleuze handelingen van ambtenaren landelijk toegenomen. De gemeente Emmen heeft hier één keer mee te maken gehad bij grensoverschrijdend gedrag. Relatief is dat gelukkig beperkt, maar elke situatie is er een te veel.

CDA krijgt een deel van de stukken naar aanleiding van de gewijzigde wetgeving rond rechtmatigheidsverantwoording. In de sessie van 15 november is dit uitgebreid en helder toegelicht door ambtenaren en de wethouder, waarvoor dank. Bij 7C gaat het om de financiële rechtmatigheid, te verantwoorden bij de Jaarrekening: met name de verantwoordingstolerantie van 3% en de rapportagetolerantie van vier ton. Deze zouden passen bij het gemeentebelang. Het CDA kan zich daar prima in vinden. Tot dit jaar stelde de externe accountant de rechtmatigheid van de Jaarrekening vast. Dat is nu geactualiseerd via de nieuwe wet- en regelgeving. Controleverordening artikel 213: volgens artikel 2.1 wordt de accountantscontrole van de Jaarrekening opgedragen aan de door de raad voorgedragen accountant; diens benoeming geschiedt door B&W voor een door hen bepaalde periode. Is het laatste niet een raadsbevoegdheid? De Auditcommissie is namelijk gemandateerd voor eventuele verlenging. Artikel 2.5: de Auditcommissie stelt bij raadsmandaat eens per drie jaar het Controle-

protocol vast voor de accountantscontrole op de Jaarrekening. Als de raad dat voor 2023-2025 vaststelt, is de Auditcommissie pas in 2026 weer aan de beurt. Waarom niet een vaststelling elk jaar? Waarom staan de verantwoordingsgrens van 3% en de rapportagetolerantie vier ton wel in de Controleverordening, maar niet in het Controleprotocol? Het CDA denkt bij die verordening eerder aan een termijn van vijf tot tien jaar. Door de wijzigingen krijgt ook het Controleprotocol een update; de grens van 3% zou bij Emmen passen. Dit betekent concreet een rapportagegrens van vier ton. Waarom wordt het protocol voor drie jaar vastgesteld? Is dat niet gebruikelijk om dat jaarlijks te doen en daarin de bedragen en percentages te noemen? Belangrijkste update in stuk 7F is de rapportagegrens voor baten en lasten van 50.000 naar 70.000 euro per taakveld. De fractie vindt dat sec prima, maar waarom is dit? Zijn de taakvelden soms groter geworden? Het CDA kan zich prima vinden in stuk 7G om het M&O- en fraudebeleid voor drie jaar vast te stellen inclusief een frauderisicoanalyse.

VVD dankt de organisatie voor de zeer verhelderende informatieavond. Vergeleken met de huidige verordening en de model-verordening van de VNG valt op dat de accountantsbenoeming geschiedt voor een door B&W vast te stellen periode. Waarom doet de raad dat niet? Moet die duur eigenlijk nu al niet worden vastgesteld, zoals in het VNG-model staat? Volgens artikel 2.2 bereiden B&W 'indien nodig' in overleg met raad en Auditcommissie de accountantscontrole voor. In de huidige verordening en het VNG-model is dat alleen met de raad. De VVD ziet graag in artikel 2.2 de zinsneden *'indien nodig'* en *'en Auditcommissie'* geschrapt worden. Artikel 2.5: de Auditcommissie gemandateerd door de raad stelt eens per drie jaar het protocol op voor de accountantscontrole op de Jaarrekening, in plaats van nu jaarlijks. Dat is niet vastgelegd in de huidige verordening, maar ook het VNG-model schrijft de termijn van één jaar voor. De VVD ziet dit graag overgenomen worden. In de verordening 7F staat dat de raad pas boven de vier ton bevoegd is te handelen. De fractie was en is nog steeds benieuwd naar de gevolgen als dat bedrag verlaagd wordt, bijvoorbeeld naar twee ton. Hoeveel extra raadsvoorstellen zou dit vergen? Graag alsnog het gevraagde overzicht van de rapportagegrens van B&W tussen de twee en vier ton in de afgelopen jaren toezenden. In vergelijkbare gemeenten ligt dit bedrag ook op twee of tweeënhalf ton. Al in 2016 gaf ook de ChristenUnie aan dat deze grens in de toekomst wel weer omlaag zou kunnen. De organisatie verwees naar de Berap-II met de info over de vier ton. Het gevraagde overzicht geeft beter inzicht of die grens intact kan blijven of lager moet worden. Graag een toezegging van het college hieromtrent.

SP sluit zich aan bij de vragen van de PvdA en de VVD.

ChristenUnie sluit zich aan bij meerdere gestelde vragen. De fractie focust zich vooral op de rechtmatigheidsverantwoording, waarbij B&W een eenduidige grens kiezen van 3% en 1%, teneinde bepaalde zaken los te laten. De accountant checkt dit achteraf en hanteert de gebruikelijke normen: zorgt dit niet voor licht tussen zijn controle en de B&W-verantwoording richting raad? Het lijkt beter één lijn aan te houden, de 3% betekent nogal wat. De fractie heeft begrip voor het ingroeimodel omdat de organisatie aan de nieuwe regels moet wennen en wellicht extra capaciteit nodig heeft. Toch wordt de algemene grip van en duidelijkheid voor de raad zo wel opgerekt.

D66 dankt de wethouder, ambtenaren en griffie voor hun vele werk om al deze voorstellen voor te leggen. Deze zien er goed uit. D66 kijkt uit naar de uitvoering in de komende jaren en roept alle collega-fracties om een persoon af te vaardigen voor de Auditcommissie, die nog licht bezet is. Naast de al gestelde vragen heeft het college de tolerantiegrens voor de rapportages op vier ton vastgesteld. De accountant hanteert een lagere grens. Wat is de reflectie van de wethouder hierop?

GroenLinks heeft niets toe te voegen aan de vragen die inmiddels gesteld zijn.

Reactie college

Wethouder Van der Weide is blij te horen dat de informatiebijeenkomst van 15 november deze technisch best complexe materie heeft verhelderd. Het is heel veel in één keer op de agenda, anderzijds is er veel samenhang tussen de voorstellen. Het was een hele kluif om dit allemaal goed voor te bereiden. Heel veel is wettelijke verplichte kost, in de meeste gemeenten gebeuren de actualisaties op deze manier. Al is de verschuiving vrij groot, de keuzes zijn redelijk beperkt. Die raken 'onder de motorkap' vooral de organisatie, het Controleprotocol en de inrichting van Team Audit, dat nu beter en onafhankelijker gepositioneerd wordt om deze verschuiving in verantwoordelijkheden goed in te vullen. Misschien voelt een 1%-tolerantiegrens beter: dit geeft een nauwgezettere controle en meer informatie. De realiteit in den lande is ook dat 80-90% van de gemeente voor 3% kiest. Uiteindelijk moet de organisatie dit ook waarmaken, dus misschien dat dit percentage in de toekomst nog omlaag gaat. Wel is 3% goed als instap. 1% betekent, los van de politieke opvatting, 1,5 à 2 extra fte; daarnaast moet het ook ingeregeld worden en het vergt veel extra controledossiers. Dat is nu niet haalbaar, vandaar dat B&W liever in gesprek met de raad blijven, via de Auditcommissie als natuurlijk gesprekspartner, om de voortgang gezamenlijk te monitoren. 3% is ook de enige grens die echt verandert. De vier ton was bij de accountant al in zwang als grens, maar nu nemen B&W de rechtmatigheidsverantwoording over. De vier ton is daarom blijven staan als werkbare overgangssituatie. Daarmee zijn de meeste normen overeind gebleven. De benoeming van de accountant was en blijft een raadsbevoegdheid, alleen bepaalt het college de duur. Dat is geen bewuste keuze geweest. De wethouder kan VVD en CDA op zich volgen, want de huidige werkwijze heeft prima gewerkt. Wellicht is het toch beter om die voort te zetten. Als de raadscommissie zich hier in meerderheid kan vinden, dan zijn B&W bereid deze passage voor de komende raadsvergadering aan te passen. De driejaarsperiode heeft te maken met de inschatting dat Controleprotocol en –verordening redelijk statische documenten zullen blijven. Een verplichte jaarlijkse ronde lijkt minder zinvol. Mocht in overleg met de Auditcommissie blijken dat aanpassing op een belangrijk punt alsnog nodig is, dan kan dat tussentijds alsnog. Bovendien komt het derde jaar 2025 overeen met het einde van de raadsperiode, een mooi evaluatiemoment richting de volgende periode.
VVD kan dit relaas deels volgen, maar het VNG-model schrijft jaarlijkse vaststelling voor. Zo kan de raad ook jaarlijks vragen stellen en aandachtspunten meegeven.
Dit is voor **wethouder Van der Weide** geen wet van Meden en Perzen. Mocht de raad op de termijn van één jaar staan, dan willen B&W dit aanpassen. De verschuiving is met de beste bedoelingen praktisch ingestoken om het werkbaar te houden. In de Auditcommissie is in een meer informele setting altijd in goed overleg te bekijken hoe een en ander in de uitvoering gaat. Als dan een bepaald(e) termijn of besluit niet gelukkig blijkt te zijn, dan is het dan alsnog te recht te zetten. Het oprekken van de rapportagegrens voor baten en lasten van 50.000 naar 70.000 euro heeft te maken met de situatie van voor de drie grote decentralisaties waardoor de Begroting met circa 30% is gegroeid. Daarbij is deze verruiming nog aan de behoudende kant. De actualisaties zijn aangevlogen op de verschuiving in rechtmatigheidsverantwoording, om na aanpassing de besluitvorming per 1 januari goed vorm te geven. Alle andere discussiepunten, zoals de grens van vier ton voor onttrekking aan reserves, inzake bestaand beleid dat niet relevant is voor de rechtmatigheid, zijn buiten deze stukken gelaten om de materie zuiver te houden. Later is het altijd mogelijk voor de raad om het college mandaat van vier ton bespreekbaar te maken. De wethouder weet niet of hij een overzicht met alle collegebesluiten onder de vier ton in de afgelopen jaren kan waarmaken voor de raad van 21 december en ook niet of die vergadering de juiste plek is voor die discussie. Voorstel is dat op een later moment te bespreken, separaat van deze raadsvoorstellen. Als frequentie voor het onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid is voorheen bewust op tweemaal per jaar gesteld, omdat dit erg arbeidsintensief is. Bovendien is die termijn niet altijd gehaald. Vandaar dat de flexibele term 'periodiek' is gekozen met één keer per jaar als ambitie. De ontwikkelingen in dit veld sluiten daar beter op aan en het heeft ook te maken met de prioritering in het werk. Daar de datum 1 november al voorbij is, zullen B&W de raad in 2024 nader informeren over dit onderzoek. De formulering 'indien nodig' in artikel 2.2 is bij nader inzien inderdaad wat ongelukkig gekozen. Dit zal voor komende raadsvergadering worden aangepast. Op enkele aspecten wordt de werkwijze an-

ders, met wijziging van beleid tot gevolg. Rechtmatigheid en handelen binnen de kaders mogen niet te veel afwijkingen vertonen en het inkoop- en aanbestedingsbeleid mag dat niet in de weg staan. Hopelijk leidt dat in 2024 tot een ander beleidskader. Anderzijds zijn er behoorlijke stappen gezet in de interne wijze van organiseren qua integraal werken, samenwerking en advisering van 'onvoldoende' naar 'voldoende'. De ambitie is om naar 'ruim voldoende' te gaan. Hier moet het beleid beter op worden ingericht. Het is niet strikt noodzakelijk om dat in het normenkader op te nemen. De controles op rechtmatigheid vinden steekproefsgewijs plaats, uiteindelijk toetst de accountant de getrouwheid. Terecht vindt de ChristenUnie dat de nieuwe werkwijze niet tot doublures tussen college en accountant moet leiden. De systeeminrichting moet daarom zo efficiënt zijn dat het werkbaar blijft voor de accountant. Er zal altijd wat licht tussen zijn, maar daarover loopt goed onderling overleg en de wethouder heeft er vertrouwen in dat dit leidt tot een goede aanpak en samenwerking.
ChristenUnie weet dat deze accountant heel nauwgezet te werk gaat. Hij hanteert bij getrouwheid 1% en 3% en controleert op rechtmatigheid. Gaat hij zijn steekproeven niet juist verfijnen, waar de raad de grens op de 3% heeft gezet en de organisatie er achteraf een hoop extra werk van heeft?
Wethouder Van der Weide begrijpt deze zorg, maar er is afstemming via de steekproeven van de accountantscontrole. Daar zit een bepaalde overlap in. Anderzijds kiest 80-90% van de gemeenten ook voor deze aanpak. Onderweg moet worden bekeken hoe zich dit ontwikkelt.

Tweede termijn
PvdA vraagt of zij goed van de wethouder heeft begrepen dat, los van veranderde wetgeving, er geen wijziging is inzake het huidige collegemandaat en evenmin in de positie van raad en Auditcommissie. De fractie kan zich wel vinden in de 3% vinden, om de rapportages werkbaar te houden voor de organisatie, zolang de raad haar controlerende werk maar goed kan blijven doen.

CDA vindt het voorstel van B&W prima om de tekst in artikel 2.1 (benoemingsduur accountant) terug te zetten en ook om binnen de driejaarstermijn periodiek de voortgang in de uitvoering te bespreken met de Auditcommissie en waar nodig tot wijzigingsvoorstellen te komen.

VVD kan zich vinden in het voorstel van de wethouder om de raad weer de benoemingsduur van de accountant te laten bepalen. Over de suggestie van de wethouder om het handhaven van de driejaarstermijn voor Controleverordening en –protocol en de bevindingen periodiek met de Auditcommissie te bespreken, wil de fractie intern nog overleggen. De 400.000-eurogrens stond als een van de actualisaties op de agenda, vandaar dat de VVD dit inbracht. Zij pakt echter graag de handschoen op om dit in de nabije toekomst te bespreken in de Auditcommissie en de raad.

ChristenUnie vindt de keuze van in eerste instantie 3% als verantwoordingsgrens best begrijpelijk, vandaar dat zij in eerste termijn benoemde om naar een ingroeimodel te gaan. In de toekomst zijn inderdaad andere keuzes hierover te maken naar bevinding van zaken. Het zijn veel stukken en de tijd om die te bestuderen is vrij kort geweest. Het was het plezierig geweest als de Auditcommissie hier ook haar licht over had laten schijnen. Voor de toekomst is het goed dat dit gremium een expliciete rol krijgt in de monitoring om de raad van advies te voorzien.

D66 lijkt het ook een goed voorstel om de huidige werkwijze te behouden rond de benoeming van de accountant door de raad, inclusief het bepalen van de termijn.

50PLUS begrijpt dat de raad pas achteraf wordt geïnformeerd over de rechtmatigheidscontrole. Is dat informeren ook vroegtijdig mogelijk, bijvoorbeeld via de Auditcommissie?

Reactie college
Wethouder Van der Weide stelt in de eerste plaats dat de controlerende rol ook is hoe de raad die zelf invult. In de nieuwe werkwijze met verschuiving van verantwoordelijkheden en bevoegdheden

komt de raad juist meer in de kaderstellende rol te zitten; bovendien wordt de rol van de Auditcommissie veel belangrijker door meer overlegmomenten met het college.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat raadsvoorstel 7C als A-stuk, raadsvoorstel 7D als B-stuk en de raadsvoorstel 7E, 7F en 7G als A-stuk naar de raad gaan, met inachtneming van de door het college gedane toezeggingen.

7H. Besluit begrotingswijzigingen 2023 tot en met Q3
Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

7I. Verantwoording fractievergoeding 2022
Eerste termijn
50PLUS weet dat na beoordeling van de fractievergoedingen het ongebruikte deel teruggestort wordt naar de algemene middelen. De Voedselbank is in financiële problemen geraakt. Is het mogelijk de restantbedragen daarheen over te maken?
Voorzitter H.A. Bos wijst erop dat dit geld niet anders kan worden besteed dan in deze verordening staat aangegeven, te weten naar de algemene middelen.
50PLUS vraagt of de wethouder de gedane suggestie wil onderzoeken voor 2023 en verder.

Wakker Emmen gaat akkoord met de verantwoording van de fractievergoedingen. Over de noot van de accountant bij de heisessie: op 29 september is tijdig een deelnamelijst toegezonden. Daar de accountantsverklaring van 9 december dateert, had men deze aantekening eruit kunnen laten.

VVD worstelt zelf weleens met de betreffende verordening. Veel declaraties bevinden zich in 'het grijze gebied'. Het lijkt goed om dit in het fractievoorzittersoverleg te bespreken en de verordening op een aantal punten te wijzigen. Dit kan de regels en daarmee de besteding vergemakkelijken.

Voorzitter H.A. Bos stelt voor, de suggestie van 50PLUS en Verordening Fractievergoeding in het fractievoorzittersoverleg te bespreken en stelt vast dat raadsvoorstel 7I als A-stuk naar de raad gaat.

7J. Monitoring Wildlands
Eerste termijn
Wakker Emmen haalt de coronatijden aan waardoor Wildlands bijna twee jaar in zwaar weer verkeerde. In 2022, toen het park bijna het hele jaar open was, steeg het bezoekersaantal met 60% naar 830.000 en de omzet met 26,9%. Mooie cijfers, maar het blijft wiebelen op een financieel koord. Met een kleine tegenvaller en 50.000-100.000 bezoekers minder is er bijna geen ruimte om dit op te vangen vanwege te beperkte liquiditeit. Is er een plan B? Is de parkbegroting voor 2024 al rond? In een eerdere informatiebijeenkomst wilde het college kijken of de financieringsstructuur gunstiger kan uitvallen. Is hier al naar gekeken? Bij de horeca wordt meer uitgegeven en is geïnvesteerd in gastgerichte bestel- en bedieningsoplossingen, mede om de druk op het restaurantpersoneel te verlagen. Wakker Emmen ziet graag meer inspanningen op het gebied van personeelwerving. Wildlands wil meer inspelen op educatie, duurzaamheid en gezonde voeding. Is dat ook wat de consument wil? Komt dit ten goede aan het bezoekersaantal? Er is te weinig investeringsruimte, terwijl die essentieel is om interessant te blijven. Is hiernaar gekeken? Per 1 juli is weer afgelost op de gemeentelening. Hier is de fractie blij mee, maar het park is er nog lang niet: de schuld bij de gemeente blijft te hoog. Wildlands wil meer besparen, zoals minder gasverbruik, elektrisch rijden en meer zonnepanelen omdat de gasprijzen nog steeds erg hoog zijn. Hoe beoordelen B&W deze plannen? Goed te zien dat het Atlas Theater en Wildlands zijn uitgeroepen tot beste evenementlocatie van 2023 in Regio Noord.
CDA hoorde dat de lening nog 'te hoog' was. Hoe bedoelt Wakker Emmen dit?
Wakker Emmen wil niet zeggen dat de lening te hoog is, maar die is wel aan de hoge kant.

PvdA ziet dat door Wildlands en het Atlas Theater ondanks corona en beperkte capaciteit door de lockdowns in 2020 en 2021 toch een positief resultaat is gerealiseerd, uiteraard met hulp van rijksregelingen en gemeentesteun. 2022 is helaas afgesloten met (beperkt) verlies, dat enigszins verklaarbaar is door hogere energie- en personeelskosten (inflatiecorrectie in de CAO). Dit zal de komende jaren zeker nog een uitdaging blijven. Heeft Wildlands zelf nog ideeën voor verdere energiebesparingen? Het park is het hart van het bruisende centrum van Emmen. Ondanks de tegenslagen zijn er positieve ontwikkelingen: de bezoekersaantallen zijn gestegen mede dankzij het succes van Wildnights. Het Atlas is een waardevolle culturele bron met mooi en divers aanbod. Theaters in den lande kunnen over het algemeen bijna niet rondkomen zonder overheidssteun. Ondanks de wat tegenvallende cijfers heeft de fractie er vertrouwen in dat er op afzienbare tijd zwarte cijfers worden geschreven. De PvdA blijft de ontwikkelingen volgen.

ChristenUnie ziet een stijgende lijn in de resultaten van Wildlands, al geven de cijfers reden tot zorg. Graag iets meer context over de verwachtingen voor de komende jaren. Waarom is dit voorstel als B-stuk geagendeerd als het enige besluitpunt is ‘kennis te nemen van’?
Voorzitter H.A. Bos zegt toe, dit mee te nemen in het presidiumoverleg van 11 december.

CDA constateert dat de jaarrekeningen enorm zijn vertekend door corona en niet echt structureel representatief zijn. De fractie gaat ervan uit dat het doel gelijk blijft: een financieel gezond bedrijf. De berichten in de laatste informatiesessie stemden best positief: het lijkt weer de goede kant op te gaan. De frequentie van deze sessies kan halfjaarlijks blijven. Wel is een andere invulling denkbaar. De ene keer een diepgravende financiële sessie in het gemeentehuis, bijvoorbeeld over wijziging van de financiering om meer investeringsruimte te krijgen, de andere keer veel informeler op locatie met bijvoorbeeld een presentatie van nieuwe projecten of plannen.

GroenLinks vindt dat de raad in de informatiebijeenkomsten zo goed wordt meegenomen dat de cijfers geen verrassingen vertonen; de frequentie ervan kan ongewijzigd blijven. De stijgende lijn zit erin, de bezoekers zijn positief, ze besteden meer en ook wil het park graag meer investeren. Dat moet ook, want een dierenpark blijft altijd in ontwikkeling en dat geldt ook voor het Atlas Theater. Wel is de fractie benieuwd of er al meer bekend is over de begroting 2024.

VVD ziet 2021 en 2022 als bijzondere jaren, maar het park is goed door de coronacrisis heen gekomen. Voor 2023 heeft de fractie alle vertrouwen in een stabiele ontwikkeling, zoals ook bleek tijdens de laatste informatiebijeenkomst. De plannen zien er goed uit. De grootste zorg blijft het energieverbruik: daar moet alle focus op liggen, zeker met de uitgestoken hand van het GETEC-terrein. Voorts biedt de Duitse markt volop kansen: 20% van de bezoekers komt daarvandaan. Het lijkt goed om samen met de andere partners in Emmen een uitgekiende marketingcampagne op te zetten richting de Duitse bezoeker, want die besteedt meer. Bij het Atlas Theater is het ziekteverzuim een aandachtspunt, maar hier wordt aan gewerkt. De ticketverkoop voor voorstellingen in de grote zaal loopt goed. Het zakelijke gedeelte met congressen en evenementen loopt prima, met een mooie onderscheiding als beloning. De VVD ziet nog wel meer kansen in de achterste zaal, bijvoorbeeld door daar meer popconcerten te programmeren. De fractie wil de twee keer per jaar aanhouden voor de informatiesessies. Als de zaken nog beter gaan, is wellicht één keer per jaar ook voldoende.

Reactie college
Wethouder Van der Weide beaamt dat 2021 en 2022 (sterk) zijn gekleurd door corona. In 2022 is de opgaande lijn al te zien, maar 2023 geeft een veel representatiever beeld in de relatie tot de businesscase en de begroting. Dat ziet er niet verkeerd uit. Onder aan de streep is er weliswaar een verlies van zeven ton, maar ten opzichte van de begroting draaide het bedrijf over 2022 1 miljoen beter – met inbegrip van de LNV-subsidie. Voor 2024-2025 is gekozen voor een bepaald ingroeipad om

Wildlands de tijd te geven om richting de zware cijfers te gaan, met 2025 als cruciaal jaar. Het park is op de goede weg, niet alleen financieel maar ook qua waardering en het historisch hoge aantal abonnementhouders. Anderzijds zijn er langetermijnrisico's als de loon- en prijsspiraal en de energiecomponent, die twee grote uitdagingen geven voor de toekomst. De afgelopen jaren is fors gesneden in de kosten vanwege de stijgende energieprijzen. Zo is de temperatuur in de grote kas teruggedraaid wat een aanzienlijke besparing geeft: daar lijkt de rek er wel (bijna) uit in verband met het welzijn van de tropische dieren. Het gaat nu meer om investeringen in verduurzaming om meer grip te krijgen op de energierekening. De begroting 2024 is bijna afgerond: die wordt in de komende tijd besproken met de directie. Daarnaast zijn voor de toekomst weer nieuwe investeringen nodig. Wildlands heeft de raad al meegenomen in zijn ideeën. Daarom hebben B&W om een op geld gezet investeringsplan gevraagd als basis voor de gemeentefinanciering. Al met al staat het bedrijf op dit moment aan de goede kant van de streep. Herziening van de financieringsstructuur, om investeringsruimte te bieden en/of de exploitatie te ontlasten, is een optie die er nog steeds is, maar dat hangt wel samen met het investeringsplan van Wildlands. Dit moet in 2024 nader worden uitgewerkt op kansrijkheid.
Wakker Emmen beluistert dat het college 2025 als cruciaal jaar ziet voor Wildlands, maar hoe verhoudt zich dat tot 'ravijnjaar' 2026 voor de gemeente?
Wethouder Van der Weide erkent dat. Anderzijds is dat 'ravijn' inmiddels minder groot geworden. De veronderstelling dat de investeringen van Wildlands hoe dan ook door de gemeente moeten worden betaald, klopt ook niet.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8. Bespreken A-stukken:

8A. Zienswijze Regionaal Beleidsplan Veiligheid 2024–2027 politie-eenheid Noord-Nederland

Wakker Emmen kan zich vinden in de voorgestelde geprioriteerde thema's maatschappelijk ongenoegen, polarisatie en radicalisering, ondermijnende criminaliteit, cyberveiligheid en veiligheid en zorg. Deze sluiten aan op de gemeentelijke prioritering, maar de ambitie moet wel in verhouding staan tot beschikbare capaciteit en budget: daar wringt de schoen. Er is sprake van aspiranten- naar volledig opgeleide formatie, maar in totaal komt er nauwelijks capaciteit bij in Noord-Nederland. Blijkens recent onderzoek wordt het verdeelsysteem uit 2010 niet toegepast, waardoor het Noorden nog recht heeft op 317 agenten. Als krimpregio staat de leefbaarheid onder druk: de sociale controle vermindert en de ondermijning neemt toe, net als de aantrekkingskracht van de criminaliteit onder jongeren en de maatschappelijke onrust. Door de vele incidenten in Ter Apel, Nieuw-Weerdinge en het stationsgebied van Emmen moeten regelmatig eenheden van elders worden ingeschakeld, wat ten koste gaat van andere politietaken. Het AZC Ter Apel met zijn landelijke belang mag niet langer de reden zijn voor knellende politie-inzet. Zolang Den Haag de noordelijke regio niet serieus neemt, zijn de prioritaire thema's niet waar te maken, met alle gevolgen van dien. De regio moet blijven eisen dat de toegezegde uitbreiding van politiecapaciteit er komt. Mocht de Spreidingswet erdoor komen, dan verlaagt dit in ieder geval de werkdruk bij de politie in deze regio.

ChristenUnie vindt het fijn dat de regiogemeenten het heft in eigen handen nemen met de zienswijze. Wel mist die zienswijze in bijlage 4. Of is dat de laatste alinea van de brief in bijlage 3?

PvdA is blij te zien dat de jongeren(aanwas) de aandacht krijgt van de Politie Noord-Nederland. De aanpak van ondermijning is essentieel en het ronselen van jongeren voor criminele activiteiten moet worden bestreden. De zienswijze geeft ook een spanningsveld: er is meer menskracht nodig. Door de vele incidenten in Ter Apel en Nieuw-Weerdinge moet het Basisteam Zuidoost-Drenthe vaak een beroep doen op eenheden elders. Daar schuurt het in de capaciteit. Dit knelpunt was mede de aanleiding voor de motie van Wakker Emmen in de begrotingsraad om extra capaciteit te vragen bij het Rijk: want daar staat of valt alles mee.

CDA vindt het beleidsplan helder. De zienswijze verzoekt om actieve uitbreiding van de regionale politiecapaciteit in verband met het AZC in Ter Apel. De fractie kan zich hier prima in vinden.

VVD kan zich prima vinden in deze zienswijze. De burgemeester van Westerwolde heeft een verzoek bij Defensie neergelegd. In het kader van de aangenomen motie: sluit Westerwolde zich hierbij aan vooral omwille van marechausseecapaciteit? Want het lijkt i.c. niet om handhaving te gaan.

Reactie college
Burgemeester Van Oosterhout vindt eerder dat alles valt of staat met minder onveiligheid dan capaciteit sec. Wel vergt meer onveiligheid meer capaciteit. De knellende situatie in Ter Apel en Nieuw-Weerdinge hangt weer samen met het spreidingsvraagstuk van de asielzoekers. De heer Van Oosterhout ondersteunt de oproep van zijn collega in Westerwolde aan Defensie, die vooral gericht is op de inzet in het AZC zelf. Uit het overleg van 6 december tussen de regioburgemeesters en de Commissaris werd klip en klaar dat a) het zo niet langer kan in Ter Apel – zie tevens de bevestigende reacties van het Rode Kruis, de UNHCR en de Inspectie J&V zelf; b) de Spreidingswet heel hard nodig is om het probleem van overlastgevende asielzoekers te spreiden: alle 342 gemeenten moeten qua opvang nu echt hun verantwoordelijkheid gaan nemen. Er is een aanvraag gedaan voor extra inzet van marechaussee in de gemeente Emmen; die is in aanvulling op de politie, boa's en straatcoaches effectief gebleken in Ter Apel. Het ministerie vindt dat een mogelijke optie, maar schrijft vervolgens in een kort briefje dat er op dit moment niets mogelijk is zonder enige uitleg, waardoor de bestuurlijke irritatie helemaal oploopt. Er ligt nu een oproep voor extra politiecapaciteit vanuit de burgemeesters van Westerwolde en Emmen, maar de uitkomst is onzeker. Mocht de Spreidingswet onverhoopt niet doorgaan, dan zal extra politie-inzet nog harder nodig zijn in Ter Apel e.o., maar ook in de gemeente Emmen. De heer Van Oosterhout is teleurgesteld over de reactie van het ministerie, net als hij dat al was over de situatie in Ter Apel en Nieuw-Weerdinge. Dit dossier stemt hem almaar somberder, het wordt steeds ingewikkelder. Dat is ten eerste vervelend voor de asielzoekers in Ter Apel, maar zeker ook voor de inwoners van Nieuw-Weerdinge. De ene week is de overlast daar erger dan de andere, maar gaat dit zo door, dan zijn de gevolgen niet te overzien. Op 21 december gaan de beide burgemeesters hier verder over doorspreken om de druk op het ministerie te houden voor meer politiecapaciteit. Helaas blijft de herverdeling van politieformatie, zelfs in een prangende situatie in Ter Apel, echt ingewikkeld. Dit thema wordt in het college verder besproken op 12 december aan de hand van het jaarlijkse Veiligheidsplan, dat in januari in deze raadscommissie voorligt. Het klopt dat bijlage 4 alleen een oplegger is. Het citaat van de zienswijze staat aan het einde van de gezamenlijke brief van de burgemeesters van Borger-Odoorn, Coevorden, Oldambt, Stadskanaal, Westerwolde en Emmen. De gedachte is dat deze gezamenlijke ondertekening de zienswijze nog sterker maakt. Voor 2024 zijn de verwachtingen niet optimistisch: er dreigt eerder een toename dan een vermindering van de problematiek. Vandaar de oproep van de heer Van Oosterhout aan de raadsfracties om dit bij de landelijke collega's in Den Haag te blijven aankaarten. Links en rechts wordt veel geroepen dat het beleid of de instroom anders moet. Dat is begrijpelijk, die politieke discussie is ook echt nodig. Maar in de tussentijd staan bijna 2.500 mensen letterlijk en figuurlijk tegen de muur in het AZC Ter Apel. Er moet een humanere opvang voor hen komen: daar zijn alle 342 gemeenten voor nodig. Voorts moet de overlast voor de inwoners van Nieuw-Weerdinge zo snel mogelijk minder worden. De heer Van Oosterhout dankt de raadscommissie voor haar ondersteuning van de zienswijze wamt elke ondersteuning helpt.
Wakker Emmen betoogt dat de veiligheid zich niet beperkt tot Ter Apel en Nieuw-Weerdinge, maar die speelt in de hele gemeente. Een brief van de regioburgemeester is mooi, maar in hoeverre wordt naar deze zienswijze geluisterd? Het Noorden wordt behoorlijk gepiepeld. Alle media berichten breeduit over de opvang in Kijkduin, maar Ter Apel krijgt pas aandacht als er asielzoekers buiten moeten slapen. Daarnaast zijn er in de regio heel veel meer problemen dan landelijk, bijvoorbeeld op het gebied van ondermijning. Niettemin wordt het keurige verzoek om meer politie afge-

wezen. Blijkbaar is dat niet voldoende want deze regio krijgt per saldo slechts 1 fte extra. Op basis van de verdeelsleutel uit 2010 zou Amsterdam 4.000 agenten moeten hebben, toch hebben zij er 5.000 gekregen. Slaat die burgemeester dan harder met de vuist op tafel?
D66 wijst erop dat de Spreidingswet in januari ter stemming voorligt in de Eerste Kamer. Of die erdoor komt, hangt waarschijnlijk af van de instemming van 50PLUS en OPNL (voorheen OSF). Die laatste vertegenwoordigt mede lokale partijen als Wakker Emmen, vandaar de oproep aan Wakker Emmen om er bij OPNL op aan te dringen, voor de Spreidingswet te stemmen. Daarmee kan Wakker Emmen zelf deels bijdragen aan de oplossing van de problematiek die die fractie zonet schetste.
Burgemeester Van Oosterhout geeft Wakker Emmen gelijk voor wat betreft het verdeelvraagstuk, waar elk jaar weer gedoe over is. Er zijn op dit moment heel veel opleidingsplekken, waardoor de Nationale Politie feitelijk meer middelen heeft dan mensen. Het thema veiligheid kan in de januari aan de orde komen in deze commissie, waar ook de regionale politiechef aanschuift. Los van de zeer beroerde AZC-problematiek is de burgemeester zeer tevreden over de politie-inzet in deze gemeente, ondanks dat Ter Apel en Nieuw-Weerdinge veel inzet vergen. Op korte termijn zijn de extra middelen voor het Drentse Actieplan Ondermijning nodig: de onzichtbare criminaliteit is een landelijk thema. Bij alle partijen staat dat gelukkig als speerpunt op het netvlies, dus daar komt gaandeweg steeds meer capaciteit voor.

Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8B. Verordening gemeentelijke Rekenkamer gemeente Emmen 2023
Wakker Emmen ziet in deze nieuwe verordening onder meer de komst van een klankbordgroep en duidelijke afspraken over vergoeding. De fractie kan hier akkoord mee gaan.

PvdA kan zich grotendeels vinden in de verordening, maar hikt wat aan tegen de klankbordgroep. Voorheen werd bewust gekozen om raadsleden niet meer zitting te laten nemen in de Rekenkamer. De klankbordgroep lijkt een U-bocht om de raad er alsnog bij te betrekken. Dat laatste is prima, maar het riekt wel naar een bepaalde status. Die staat niet als zodanig in het voorstel verwoord, maar die mag er ook echt niet komen. Enkele andere gemeenten willen die klankbordgroep ook niet en houden hem buiten de verordening. Of dat in Emmen ook zo moet, weet de fractie niet, maar de raad mag geen invloed hebben op de onderzoeken van de (onafhankelijke) Rekenkamer. De PvdA blijft niet echt heel enthousiast over de klankbordgroep.
ChristenUnie vraagt of de PvdA zich heeft verdiept in de redenen daarvoor, onder andere van de Vereniging van Rekenkamers. Juist daar waar de raden vaak best op gespannen voet staan met een Rekenkamer, kan een klankbordgroep zonder eigenstandige invloed tot betere verhoudingen leiden.
PvdA erkent dat een klankbordgroep wel goed dienst kan doen, maar die moet geen status krijgen. De zoektocht van de fractie is een gremium dat de betrokkenheid vergroot, zonder dat het een verlengstuk van de Rekenkamer wordt. Dat is het spanningsveld.
ChristenUnie denkt juist dat een klankbordgroep heel positief kan uitwerken. De raadscommissie moet dit niet met koudwatervrees tegemoet treden, maar dit eerst de kans geven.

ChristenUnie vindt dit op zich een goede verordening, maar zet vraagtekens bij de procedure. De raad moet de verordening op de valreep goedkeuren, maar de fractie was er liever vroegtijdig bij betrokken geweest om nog wat feedback te geven.

Voorzitter H.A. Bos zal de kanttekening van de ChristenUnie bij de verordening meenemen naar de Rekenkamer en stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

8C. Benoeming leden Rekenkamercommissie Emmen (RKE)
50PLUS maakt uit punt 2 op dat tussentijds een aftreden plaatsvindt. Daar de benoeming voor zes jaar is, geschiedt dat aftreden onder dwang? Dat had in het besluit zelf moeten staan.

Volgens **voorzitter H.A. Bos** worden de zittende leden met dit besluit (her)benoemd. De verordening ziet op de continuïteit van de commissie in geval van tussentijds aftreden.
50PLUS merkt op dat een benoeming voor zes jaar impliceert dat de leden voor zes jaar blijven zitten. Als leden tussentijds aftreden, schiet dat niet echt op.
Voorzitter H.A. Bos adviseert 50PLUS de vraag aan de RKE zelf voor te leggen en stelt vast dat dit raadsvoorstel als A-stuk naar de raad gaat.

9. Onderwerpen ter bespreking: n.v.t.

10. Vaststellen verslag vorige vergadering
10A. Vaststellen notulen raadscommissie BM&E van 5 oktober 2023
Voorzitter H.A. Bos stelt vast dat de notulen van 5 oktober 2023 ongewijzigd worden goedgekeurd, onder dankzegging aan de notulist.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium
Geen agenderingsverzoeken.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting
Voorzitter H.A. Bos sluit de vergadering om 21.42 uur onder dankzegging.